

دل بستگی امام حسین (ع)

قال دره‌گی
حجت‌الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

یکی از درس‌ها و پیام‌های واقعه عاشورا بدون شک ارتباط با خدا و عبادت و در رأس آن‌ها نماز است. در این تابلوی جاویدان، امام سوم ماسعیان، حضرت سیدالشهدا^(ع)، به همه نشان داد که دل بستگی انسان به این عبادت و نماز چقدر باید باشد. همچنین نشان داد که اهمیت این نماز در دین ما چقدر است و اهمیت نماز اول وقت چقدر است و ارزش آن با چه چیزی برابری می‌کند. پاسخ این است که ارزش اقامه نماز به اندازه جان نیک‌ترین نیکان است، اینکه چند نفر از یاران صدیقی امام باید جان خود را فدا کنند تا این نماز اقامه شود.

همه مادر طول زندگی گاهی به فکر مرگ افتاده‌ایم و با خودمان فکر کرده‌ایم که مرگ در نظرم‌ان چگونه است و اگر به ما نزدیک باشد، به چه کارهایی بیشتر فکر می‌کنیم. با بردن نام مرگ و یاد مرگ، واقعیت‌ها بیشتر به چشم ما می‌آید و غیرواقعی‌ها رنگ می‌یازد. دل بستگی‌های واقعی مایه یادمان می‌آید و آنچه در وجود ما ریشه ندارد، از خاطر می‌رود. در این میان خوب

می‌فهمیم که خدا و عبادت او به راستی چقدر در زندگی ما پررنگ است.

یکی از اتفاق‌های پررنگ در ماجرای کربلا، رویداد شب عاشوراست؛ زمانی که برای همه همراهان امام حسین^(ع) قطعی می‌شود که دیگر برگشتی در کار نیست. اینجا امام حسین^(ع)، حضرت ابوالفضل^(ع) را می‌فرستند که یک شب از دشمن مهلت بگیرد. حسینی که هیچ دل بستگی به این دنیا ندارد، با دشمن مذاکره می‌کند و مهلت می‌گیرد، چرا که می‌خواهد یک شب بیشتر در این دنیا زندگی کند، اما برای چه؟ چه چیزی این قدر برای او جذابیت و ارزش دارد که این تقاضا را از دشمن خود می‌کند؟ نه تنها حسین^(ع) که تمام سپاهیان او آن شب منظره‌ای را خلق کردند که تا ابد پیش چشم همگان است؛ جایی که سپاه دشمن دیدند از بین جبهه مقابل صدای زمزمه می‌آید. بعضی در حال رکوع و بعضی در حال سجودند و بعضی دست بر آسمان برده‌اند که در اینجا نوشته‌اند عده زیادی از سپاه دشمن با دیدن این صحنه متقلب می‌شوند و به امام حسین^(ع) می‌پیوندند و این عبارت امام که در بیان دلیل این مهلت گرفتن بیان شده است، تا ابد پیش‌روی ماست که فرمود: «من حسین به نماز دل بسته هستم. به تلاوت کتاب خدا و تلاوت قرآن دل بسته هستم و دلم می‌خواهد شبی دیگر در این دنیا باشم و مزه شیرین آن را دوباره بچشم».

اما به راستی ما چقدر به او و یاران راستین او شباهت داریم؟ به چه مزه‌ای در این دنیا وابسته و دل بسته‌ایم؟ چقدر به عبادت انس داریم و چقدر صحبت کردن با خدا برای ما شیرین است؟

اگر می‌خواهیم از بیروان صادق امام حسین^(ع) باشیم، باید پاسخ این سؤالات را بدیم و سعی کنیم خودمان را به آن سبب اصلاح کنیم.

از خداوند بزرگ می‌خواهیم تعلقات دنیایی را از ما دور کند تا عبادت خودش، بیش از پیش برای ما جلوه کند و گناه را از ما دور کند که مناجات یا خدوش برای ما شیرین باشد تا بتوانیم شباهتی با امام حسین^(ع) پیدا کنیم و با این شباهت، شفاعت حضرت شامل حال ما و خانواده ما بشود. ان‌شاء...!

تنها عرور

ریحانه عامل‌نیک! فقط شش روز مانده است. شش روز؟ چقدر کم! در شش روز چه کارهایی می‌شود کرد؟ می‌شود ساختمانی را ساخت؟ می‌شود کار و تولیدی را به سامان رساند؟ می‌شود مسیری طولانی را پیمود؟ در شش روز چه کاری از دست ما برمی‌آید؟ می‌توانیم صدمه و جراحتی را ترمیم کنیم و دردی را درمان؟ طول مدت درمان دلی که شکسته است، چند روز است؟ می‌گویند خدا فقط در چند روز کل عالم را بنا نهاد. با چنین خدای توانا و قادری می‌توانیم امیدوار باشیم که ما هم بتوانیم در این شش روز باقی‌مانده از ماه محرم امری را احیا کنیم؟ کاری را بنا نهیم یا زخمی را درمان کنیم؟ آیت... قاضی در وصیت‌نامه خود بیان کرده‌اند: «اما وصیت‌های دیگر، عمده آن‌ها نماز است. نماز را بازاری نکنید. اول وقت به جا بیاورید و با خضوع و خشوع. اگر نماز را تحفظ کردید، همه چیزتان محفوظ می‌ماند و تسبیح صدیقه‌گیری^(ص) و آیت‌الکرسی در تعقیب نماز ترک نشود. این هم واجبات است و در مستحبات، تعزیه داری و زیارت حضرت سیدالشهدا^(ع) مسامحه نکنید و روضه هفتگی ولو دو سه نفر باشد. اسباب گشایش امور است و اگر از اول عمر تا آخرش در خدمات آن بزرگوار از تعزیت و زیارت و غیرهما به جا بیاورید، هرگز حق آن بزرگوار ادا نمی‌شود و اگر هفتگی ممکن نشد، دهه اول محرم ترک نشود». عزاداری و رعایت آداب محرم آن قدر مهم است که ایشان در وصیت‌نامه خود این موارد را آورده‌اند. ضمن اینکه در دهه آخر محرم توصیه شده است تا می‌توانیم، صدقه بدهیم و تا می‌توانیم، زیارت عاشورا بخوانیم. خواندن قرآن کریم و هدیه آن به روح شهدای کربلا در دهه سوم ماه محرم، بسیار سفارش شده است، «کاین اشارت ز جهان گذران ما را بس!».

قصه کربلا؛ مقتل روان و خوش‌خوان

برای شناخت دقیق از آنچه در تاریخ رخ داده است، توصیه می‌شود به سراغ منابع اصلی برویم. یکی از منابع اصلی درباره آنچه در کربلا رخ داده است، کتب «مقتل» است. آنچه در مقالات آمده است، بیشتر ذکر رویدادهایی است که بر امام حسین^(ع) و یاران‌شان در کربلا رفته است و به عنوان یکی از منابع مهم روضه‌ها از آن استفاده می‌شود، اما متن کتاب‌های مقتل معمولاً سنگین است و برای خواندن‌شان احتیاج به تسلط و آگاهی است، از این رو نویسندگان زیادی مقالات را با زبان ساده و روان برای ما به رشته تحریر درآورده‌اند تا به راحتی بتوانیم با متن انس بگیریم و دل بدهیم به دریای کربلا. یکی از این کتاب‌ها که پیشنهاد می‌کنیم مطالعه کنید، کتاب «داستان کربلا» نوشته مهدی قرلی است.

او با قلمی روان و سادۀ «داستان کربلا» رانوشته و به خوبی توانسته است از پس این قصه سنگین بر بیاید و کتاب خوش‌خوانی را برای مخاطب پدید بیاورد.

کتاب، طراحی جلد زیبا و حجم کمی دارد؛ چیزی حدود ۱۹۰ صفحه. ماجرای آن هم از زمان پیامبر اکرم^(ص) آغاز می‌شود و به بعد از عاشورا و باگشت کاروان امام به مدینه، می‌رسد. فصل اول، زاده شدن و رویدادهای سال‌های نخستین زندگی امام حسین^(ع) را شرح می‌دهد و در ادامه به روایت زندگی یاران امام و وقایع عاشورا می‌پردازد. این کتاب در ۱۰ فصل تدوین شده است و هم به صورت تک جلدی و هم به صورت مجلدی ده فصلی چاپ شده است. خوب است بدانید کتاب صوتی این اثر نیز در دسترس عموم قرار دارد.

شهر
SHAHARNEWS.IR
۳۰ شهریور ۱۴۴۴
شماره ۴۴
۲۲۷۲

۱۴

نگاهی به ۵ دعای معروف که

به امیرالمؤمنین^(ع) منسوب است

میراث ناب امام علی^(ع) برای ما

حمیده ذاکری؛ یکی از میراث‌گران قدر اهل بیت^(ع)، ادعیه و نیایش‌هایی است که از آن‌ها برای ما به یادگار مانده است، نیایش‌هایی که در حقیقت مجموعه‌ای از معارف الهی هستند و اهل بیت^(ع) برای استفاده بهتر از آن‌ها و نشر گسترده‌شان، آن‌ها را به این شکل محفوظ و مکتوب کرده‌اند. این گنجینه گران‌بهای دعا، میراث ناب امام علی^(ع) برای شیعیان‌شان است؛ میراثی که نه تنها به ما می‌آموزد چگونه با پروردگار حرف بزنیم و از محضرش چه بخواهیم، آموزه‌هایی ناب از معارف اسلامی نیز هستند.

دعای صباح، دعایی است که پیامبر اسلام^(ص) آن را بعد از نماز صبح می‌خوانده و امام علی^(ع) آن را نقل کرده است. در این دعا بلندترین مضامین چگمی، عرفانی و کلامی بالحن ادبی بیان شده است. علامه مجلسی و دیگران این دعا را از کتاب «اختیارالمصباح» نقل کرده‌اند. توحید و مراتب آن، علم ذاتی خداوند، قدرت الهی و توحید عملی، در این دعا آمده است. آقابزرگ تهرانی بیش از ۲۴ شرح و ترجمه برای آن فهرست کرده است. علامه مجلسی نیز این دعا را در کتب «بحارالانوار»، «الدعا» و «الصلاه» آورده است.

دعای عشرات از دعا‌های معتبری است که در بیشتر کتاب‌های دعای شیعه آمده است. این دعا را امام علی^(ع) به امام حسین^(ع) آموخت. خواندن آن در هر صبح و شام و در عصر روز جمعه در روایات تأکید شده است. دعای عشرات دربردارنده مضامین اخلاقی و اعتقادی مانند اقرار به وحدانیت خدا، نبوت رسول اکرم^(ص) و امامت حضرت علی^(ع) است.

دعای مشلول، از امام علی^(ع) نقل است. راوی این دعا نیز امام حسین^(ع) است. ایشان نقل می‌کنند که پدرم به جوانی بیمار بشارت داد که زمان شفا یافتنش رسیده است و این دعا را که از پیامبر^(ص) آموخته بود به او یاد داد. امام علی^(ع) فرمودند: «هرگاه فرد، با ایمانی خالصانه خدا را با این دعا بخواند، دعایش مستجاب می‌شود». سیدبن طاووس این دعا را در کتاب «مهج الدعوات» آورده. تکیه اصلی دعا، بر ذکر نام های خدا و مناجات و توسل است. امام علی^(ع) فرمودند: «در این دعا اسم اعظم وجود دارد».

معروف‌ترین دعا در این مجموعه، دعای کمیل است. زیاد شدن روزی و مغفرت الهی از ثمرات خواندن این دعا دانسته شده است. شرح‌های زیادی بر دعای کمیل نوشته شده است؛ از جمله شرح میرزا ابوالحسن لاری در حاشیه زادالمعاد علامه مجلسی، شرح مولی‌عبدا... سبزواری، از شاگردان حاج ملاهادی سبزواری، شرح میرزا عباس دارابی، از شاگردان حاجی سبزواری و شرح انیس‌اللیل از تألیفات حاج محمد رضا کلباسی.

مناجات شعبانیه، نیایشی است که فردی به نام ابن خالویه آن را از امام علی^(ع) روایت کرده است. میرزا جواد ملکی‌تبریزی، عارف شیعی، این مناجات را حاوی چگونگی رفتار بنده با خدا، ادب دعا و استغفار معرفی کرده است. به گفته مرتضی مطهری، انسان با قرائت این دعا، روح نیایش در اسلام را می‌فهمد و این دعا جز عرفان و محبت و عشق به خدا و معنویت، چیز دیگری نیست. آیت...عبدا... جوادی آملی معتقد است که مناجات شعبانیه، به سبب معارف بلندی که در آن است، مناجات کبیر در میان مناجات‌هاست.

قال الحسين^(ع)؛ أُنْ قَتِيلَ الْعِبْرَةَ لَا يَذْكُرُنِي مُؤْمِنُ الْإِ بَكِي. بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۷۹.

کم فروشی و جلوه‌های مختلف آن در زندگی خوبی، به همین سادگی

آدرس فروشگاه کتاب را پیدا کنیم. در گوگل جست‌وجو کردم «اگر ما مور ارسال بسته. کارش را به نحو احسن انجام ندهد...» که صحبت‌های آیت... مکارم را در نتایج جست‌وجوها دیدم. موضوع کم‌فروشی چقدر نکته داشت. من هم کم‌فروشی کرده‌ام با این حساب؟ سایت را بستم و با خودم فکر کردم چقدر خوب بود همه به همین سادگی رفتار می‌کردند.

همین یک دستور دینی در جامعه عملی شود و هرکسی در حوزه مسئولیت خود، کارش را به نحو احسن انجام دهد، جامعه گلستان خواهد شد. نمی‌دانم چطور سر از سایت «آیت... مکارم شیرازی» درآوردم؟ از دست بابا شاکي بودم که بسته پستی‌ام را بدون کنترل کردن تحویل گرفته و بسته پاره شده بود و کتابی که سفارش داده بودم، خراب شده بود. وقتی سرچ می‌کردم تا

کم‌فروشان است. اگر قاضی، پرونده متهم را به مقدار کافی مطالعه نکند و حکم دهد. کم‌فروشی است. اگر خرید و سختران بدون مطالعه منبر برود یا به مقدار لازم مطالعه نکند، مصداق مطففین و کم‌فروشان است. اگر سیاستمداران، ارباب رسانه‌ها و خلاصه هرکسی در حوزه کاری خود کم‌کاری کند و وظایفش را به طور صحیح انجام ندهد، کم‌فروشی است و گویا قیامت را باور نکرده است. اگر تنها

ریحانه عامل‌نیک! «اگر معلمی به اندازه کافی مطالعه نکند یا دیر سر کلاس حاضر شود و زودتر از موعد مقرر کلاسی را ترک کند، کم‌فروشی است. اگر کارمندی به جای پرداختن به کارهای اداری به کارهای شخصی خود بپردازد یا اوقات خود را به پر کردن جدول و سایر کارهای تفریحی بگذراند یا برخورد مناسبی با ارباب‌رجوع نداشته باشد و بی‌جهت انجام کار آن‌ها را به تأخیر بیندازد، مشمول حکم

سلام مستحب و جواب سلام، واجب است.

نذر واجب نیست، ولی عمل به آن واجب است.

روزه اعتکاف مستحب، ولی روزه روز سوم آن واجب است.

نماز جماعت مستحب، ولی تبعیت از امام‌جماعت در افعال، واجب است.

فرعی‌هایی که اصل‌اند

در فقه نمونه‌هایی وجود دارد که فرع،

مهم‌تر از اصل است، همچون نمونه‌های زیر:

